

بررسی طرح مجلس برای تغییر در شیوه سهمیه‌بندی بنزین از نگاه کارشناسان

تکرار یک خطای تاریخی دیگر

گروه اقتصادی | کمیسیون انرژی مجلس یازدهم طرحی را در دست گرفته است که گزینه‌های مشابه آن، بارها توسط کارشناسان و حتی سیاستگذاران کشور بررسی و هر بار به دلایلی منطقی کنار گذاشته شده است. طرحی برای توزیع یکسان سهمیه بنزین و یارانه آن بین تمام مردم ایران.

سهمیه‌بندی بنزین با دو نرخ ۱۵۰۰ تومان یارانه‌ای و ۳ هزار تومان آزاد زیرنظر سران قوا کلید خورد؛ اعضای کمیسیون انرژی به دنبال تغییراتی در این زمینه هستند. به‌طوری‌که سختگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی می‌گوید: طرحی در مجلس تهیه شده تا شیوه سهمیه‌بندی بنزین تغییر داده شود. مالک شریعتی نیاسر، روز گذشته در این رابطه به خبرگزاری ایسنا توضیح داد: «بر اساس شیوه سهمیه‌بندی که این روزها اجرایی می‌شود حدود ۵۰ درصد خانواده‌ها که خودرو دارند از یارانه انرژی بی‌بهره‌اند و در واقع نحوه توزیع یارانه سوخت ناعادلانه است و لازم است که اصلاح شود.»

این نماینده مجلس یازدهم، ادامه می‌دهد: «بر اساس طرحی که مجلس طراحی کرده است پیشنهاد شده تا سهمیه بنزین به جای خودروها به افراد خانواده‌ها تخصیص داده شود. در این طرح پیش‌بینی شده به هر فرد از جامعه ماهیانه ۲۰ لیتر بنزین تعلق گیرد. همچنین پیش‌بینی شده تا سامانه‌ای برای فروش بنزین افرادی که خودرو ندارند، تهیه شود. از سوی دیگر در این طرح دیده شده که دولت سهمیه بنزین افرادی را که فاقد خودرو هستند، در آخر ماه برادر و به جای آن کارت بانکی افراد را شارژ کند تا آنها بتوانند کالا خریداری کنند.»

■ طرح ۸۰ میلیون لیتر برای ۸۰ میلیون نفر
این طرح که اکنون در نوبت اعلام وصول قرار دارد؛ در دو سال گذشته نیز بارها عنوان شد. البته موافقان و مخالفانی نیز داشت. برخی گفتند که به جای یارانه بنزین روی

قیمت هر لیتر، کارت انرژی به همه مردم بدهید. برخی هم طرح ۸۰ میلیون لیتر برای ۸۰ میلیون نفر را مطرح کردند. زمانی که مجلس دهم در حال بررسی طرح هر ایرانی یک لیتر بنزین بود، غلامحسین حسن‌تاش کارشناس انرژی به «ایران» گفته بود که «این طرح غیرمنطقی است و قابلیت اجرایی آن اصلا بررسی نشده است و قطعاً قابل اجرا نیست. باید دید چه سامانه‌های عظیمی لازم است به‌وجود آید که تک تک افراد یا حتی سرپرستان خوار در اقصی نقاط کشور بتوانند بنزین سهمیه خود را که به آن نیاز ندارند به صورت سالم و شفاف به فروش برسانند. از نظر ایده ذهنی هم این طرح کاملاً شبیه همان توزیع عمومی و یکسان یارانه‌هاست که در دولت نهم و دهم به اجرا درآمد و اینک غلط‌بودن آن بر همه آشکار شده است. این یک روش منفعل و وارونه برای توزیع عادلانه درآمد و گسترش عدالت اقتصادی است.»

حسن تاش گفت: «چنین طرح‌هایی براین ایده مبتنی است که دارا‌تها و پولدار‌تها که اتومبیل دارند بیشتر از بنزین و یارانه ضمنی و مواهب آن بر‌خور دارند و ما باید این مواهب را عادلانه بین همه توزیع کنیم. خوب اینکه دارا‌تها بیشتر از امکانات و مواهبی استفاده می‌کنند محدود به بنزین نیست. دارا‌تها از جاده‌ها و اتوبان‌ها و زیرساخت‌ها و حتی مدارس و دانشگاه‌ها و امکانات دیگر یارانه‌ای هم بیشتر استفاده می‌کنند. خوب کشاورز دارا هم موتور آب و تراکتور دارد و برق و گاز و تیل یارانه‌ای بیشتر استفاده می‌کند. مسأله توزیع درآمدی باید با الگوهایی اقتصاد کلان و مدل‌های درست اقتصادی حل شود نه اینکه ساختار اقتصادی به گونه‌ای باشد که دائماً فقر و نابرابری، بیکاری، اختلاف طبقاتی را گسترش دهد و بعد به‌صورت منفعلانه و فقیرپروانه بخوایم بخش کوچکی از آن را جبران کنیم. باید دید کجای دنیا تا حالا از این کارها هدنته که ما می‌خواهیم انجام

دهیم؟» به اعتقاد این کارشناس انرژی، این طرح نه تنها نمی‌توانست جلوی قاچاق را بگیرد بلکه آن را تشدید می‌کرد. از سوی دیگر بهره‌وری انرژی را هم پائین‌تر می‌آورد. درحالی‌که می‌توان با توسعه سیستم حمل و نقل بین شهری و درون‌شهری کشور از محل منابع درآمدی بنزین، اصلاح و توسعه سیستم انرژی، بهینه کردن سبد انرژی و اصلاح و توسعه صنعت خودرو بخش اعظمی از این مشکلات را حل کرد.

حالا بعد از ۲ سال دوباره این طرح به مجلس جدید بازگشته است. مجلسی‌ها می‌خواهند از یارانه بنزین همه سود ببرند اما به روشی ناآشنا در جهان!

■ رنگ‌خطر طرح جدید بنزینی مجلس
اکنون بدنه کارشناسی کشور دوباره شروع به هشدار دادن نسبت به طرح «ماهانه ۲۰ لیتر بنزین برای هر نفر» در مجلس کرده‌اند که اگر تبدیل به قانون شود، به جای حل مشکل، خود نیز مشکل آفرین خواهد شد. مرتضی بهروزفر، عضو هیأت علمی مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در این باره به «ایران» می‌گوید: «اقتصاد ایران در فراورده‌های نفتی با کاهش اثرش پول

می‌کند. تحریم‌های همه‌جانبه اعمال شده بر صنعت نفت، مبادلات پولی و بانکی، صنایع فلزی کشور و در کل بر تمامی اقتصاد ایران، شرایطی را فراهم کرده که عملاً امکان تأمین مالی فعالیت‌های روزمره را در کشور با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو کرده و در همین زمان، همه‌گیری کووید ۱۹ نیز که اقتصاد جهانی را دچار اختلال کرده، بار مضاعفی بر دوش مردم نهاده است.»

بهروزفر می‌رود که تمامی مساعی سیاستمداران و سیاستگذاران کشور، در راستای کاهش فشار باشد بر اقتصاد کشور و نیز بهبود وضعیت معاش مردم بویژه دهک‌های پایین درآمدی باشد و از ایجاد امیدواهی و ایجاد انتظاری که عملاً امکان اجرای آن وجود ندارد، پرهیز شود.

اما چندی پیش خبری منتشر شد که در آن یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به هر شهروند ایرانی ماهانه معادل ارزش ریالی ۴۰ لیتر (یا ۲۰ لیتر بنزین بر اساس قیمت‌های قوب خلیج فارس، داده شود. به عبارتی با افزایش قیمت جهانی نفت و فراورده‌های نفتی با کاهش اثرش پول

ملی، مبلغ واریز شده به حساب شهروندان نیز افزایش خواهد یافت.»

او در این باره چند نکته را یادآور می‌شود و می‌گوید: «اولاً سؤال این است که هدف از ارائه چنین طرحی قبل از بررسی کارشناسی لازم چیست. متأسفانه تجربه ارائه یارانه نقدی به همه شهروندان و تبعات گسترده اقتصادی و اجتماعی که در دولت دهم اتفاق افتاد، در مقابل ماست و علی‌رغم تکلیف ارائه شده به دولت بر مبنای قانون جهت اصلاح این شرایط، به دلیل تبعات گسترده اجتماعی هر گونه اصلاحی در این روند اشتباه، این اصلاحات به آینده نامعلومی احاله شده است. بنابراین آرزومه را از مودن خطاست. اگر ارائه‌دهندگان این طرح به دنبال عدالت اجتماعی هستند، مسلمان‌مسیر را بر عکس طی خواهند کرد.»

بهروزفر ادامه می‌دهد: «دوم آنکه، طبق قوانین موجود، ارائه هر طرحی با بار مالی توسط نمایندگان، بایستی به همراه منبع تأمین هزینه‌های آن طرح باشد. سؤال این است این هزینه چگونه و از کجا پوشش داده خواهد شد؟ یک حساب سرانگشتی نشان می‌دهد که تخصیص

۴۰ لیتر بنزین به هر فرد ایرانی به معنی بیش از ۲۰ میلیون بشکه بنزین در ماه خواهد بود. به عبارتی دولت جمهوری اسلامی ایران باید هر ماه معادل قیمت فوب خلیج فارس بیش از ۲۰ میلیون بشکه بنزین را به حساب شهروندان ایرانی واریز کند. اگر ۲۰ لیتر نیز در نظر گرفته شود، ۱۰ میلیون بشکه خواهد شد.» عضو هیأت علمی مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی می‌گوید: «لازم است گفته شود که متوسط سالانه بالاترین حجم صادرات نفت خام کشور در ۴ دهه اخیر، روزانه کمتر از دو میلیون و پانصد هزار بشکه در روز بوده است. با احتساب تفاوت قیمت نفت خام و بنزین در بازارهای انرژی جهان، این طرح حدود یک سوم درآمد نفت کشور

بررسی می‌شود و می‌گوید: «اولاً سؤال این است که هدف از ارائه چنین طرحی قبل از بررسی کارشناسی لازم چیست. متأسفانه تجربه ارائه یارانه نقدی به همه شهروندان و تبعات گسترده اقتصادی و اجتماعی که در دولت دهم اتفاق افتاد، در مقابل ماست و علی‌رغم تکلیف ارائه شده به دولت بر مبنای قانون جهت اصلاح این شرایط، به دلیل تبعات گسترده اجتماعی هر گونه اصلاحی در این روند اشتباه، این اصلاحات به آینده نامعلومی احاله شده است. بنابراین آرزومه را از مودن خطاست. اگر ارائه‌دهندگان این طرح به دنبال عدالت اجتماعی هستند، مسلمان‌مسیر را بر عکس طی خواهند کرد.»

از این رو، به نظر می‌رسد طرحی که در دو هفته اخیر توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح می‌شود و سر زبان‌ها افتاده است، نیازمند تفکری عمیق‌تر و یافتن راه حلی منطقی‌تر برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و بی‌بهره از یارانه بنزین است. تصمیمی که برای کشور و منافع ملی هزینه نداشته‌باشد.

اصلاح نرخ‌های کارمزد خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران

هیأت وزیران با توجه به لزوم حمایت حداکثری از صادرات خدمات فنی مهندسی کشور با اصلاح نرخ‌های کارمزد (حقی بیمه) خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران موافقت کرد. برای صدور ضمانت نامه‌های (شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام کار، کسور وجه الضمان)، در مقابل حداکثر دو درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول صندوق و ۹۸ درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت نامه و نرخ کارمزد صدور ضمانت نامه به میزان نیم درصد ارزش ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز است. در مورد خسارت و تأمین ذخایر فنی که درآمدهای صندوق کفاف پرداخت آنها را ندهد، مطابق قانون چگونگی اداره صندوق ضمانت صادرات ایران اقدام خواهد شد. نرخ کارمزد برای سایر پیمانکاران نیازمند به اخذ انواع ضمانت نامه‌های شرکت در مناقصه، حسن انجام تعهدات، پیش‌پرداخت، استرداد کسور وجه الضمان و گمرکی که مشمول بندهای فوق نمی‌شوند، در پروژه‌های برون مرزی و پروژه‌های صادرات محور داخل کشور (و مبنا قراردادن گروه ریسک ۲ برای ایران) تعیین می‌شود. //ايلنا

آیین‌نامه اجرایی تأمین نیاز اقشار آسیب‌پذیر به مسکن ارائه شد

وزارت کشور آیین‌نامه اجرایی را برای تأمین نیاز اقشار آسیب‌پذیر و گروه‌های هدف سازمان‌های حمایتی به مسکن و رفع فقر سکونتی به کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست دولت ارائه کرده است. وزارت کشور این پیشنهاد را به منظور ایجاد شرایط مناسب، بسترسازی و تسهیل فرآیند برخورداری همه خانوارهای شهری از واحدهای مسکونی در حد استطاعت تنظیم کرده است که در راستای اجرای سیاست‌های کلی نظام در امور مسکن، ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه، همچنین ماده (۱) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن (مصوب ۱۳۸۷) و تصویب‌نامه طرح مسکن اجتماعی (مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲) هیأت وزیران) تعریف می‌شود. //ايلنا

جزئیات اعطای وام از طریق سهام عدالت

طرح جدید وزارت اقتصاد که به تصویب شورای پول و اعتبار نیز رسیده، حاکی از آن است که ۵۰ درصد ارزش روز سهام عدالت مشمولانی که روش مدیریت غیرمستقیم را انتخاب کرده‌اند، وثیقه کارت اعتباری خواهد شد. در واقع بانک‌ها معادل ۵۰ درصد ارزش روز سهام عدالت را بابت وام با نرخ سود ۱۸ درصد و دوره بازپرداخت سه ساله ارائه می‌کنند. این تسهیلات در قالب کارت اعتباری باید متذکر شد اگر در یک دوره مشخص از ظرفیت کارت اعتباری مذکور استفاده شود، نیازی به پرداخت سود به بانک‌ها نیست در غیر این صورت متقاضیان مشمول سود ۱۸ درصدی خواهند شد. مشمولان و دریافت‌کنندگان وام سهام عدالت می‌توانند طبق شرایطی بدون پرداخت سود وام را تسویه کنند. اگر دریافت‌کننده وام بتواند طی ۳۰ روز که وام را دریافت کرده آن را تسویه کند مشمول پرداخت سود نخواهد شد. //ايلسنا

۷۰ درصد از تجهیزات نفتی کشور از داخل تأمین می‌شود

آغاز حرکت صنعت نفت با استانداردهای داخلی

وزیر نفت می‌گوید که انفجار بیروت

به دلیل یک اشتباه کوچک به وجود آمد و بنابراین رعایت استانداردها در صنعت نفت بسیار مهم است.

بیژن زنگنه این جملات را در مراسم «اعطای نخستین گواهینامه کیفیت محصول کالا و تجهیزات صنعت نفت به نهاد صدور گواهینامه کیفیت انجمن نفت ایران» به زبان آورد و ادامه داد: تشکیل نهاد صدور گواهینامه کیفیت انجمن نفت ایران به این معنا نیست که نمی‌خواهیم با دنیا تعامل نداشته باشیم، بلکه با تشکیل این انجمن زیرساخت‌ها را برای همکاری با دنیا فراهم می‌کنیم.

به گزارش شانا، وزیر نفت توضیح داد: ما اکنون در وضعی هستیم که ارتباطاتمان با دنیا ضعیف است، اما به محض برقراری ارتباط این نهاد باید به عنوان یک نهاد معتبر بین‌المللی با دنیا ارتباط داشته باشد و آنچه صادر می‌شود مورد قبول باشد. وی با بیان اینکه اکنون در جایگاهی قرار داریم که اولین نهاد صدور گواهینامه کالا و تجهیزات صادر شده، ادامه داد: این کار با سرسختی انجام شد و به موفقیت رسید.

■ هراشتباه کوچک، فاجعه ملی می‌شود
وزیر نفت افزود: اگر بخواهیم به این مسأله بدرستی توجه کنیم می‌بینیم یکی از ارکان منطقی و قطعی برای حمایت از ساخت داخل و توسعه فناوری ملی ایجاد فرآیند مطمئن به‌منظور صدور گواهینامه کیفیت برای کالاها و تجهیزات

فنی ساخت داخل است.

وی با اشاره به اینکه صادرکنندگان داخلی در گذشته برای دریافت گواهینامه راه سختی را طی می‌کردند که این راه با دشواری‌های زیادی همراه بود، تصریح کرد: اکنون با اعمال تحریم‌های ظالمانه این امکان از ما سلب شده است.

زنگنه ادامه داد: پس از تحریم به این فکر کردیم در شرایطی که سازندگان نمی‌توانند هولوگرام استاندارد آپی‌آی (API) را دریافت کنند و در داخل هم نهادهای برای صدور گواهینامه نداریم، حالا باید چه کنیم؛ آیا باید از استانداردها عبور می‌کردیم؟ چه فرد و نهادهای می‌توانست بپذیرد که از کالاها و تجهیزاتی که استاندارد ندارند، ارزیابی نشده‌اند و گواهی ندارد استفاده کند. وی به ریسک بالا در صنعت نفت اشاره کرد و گفت: هر یک اشتباه کوچک در صنعت نفت می‌تواند به خسارتی بسیار بزرگ منجر شود؛ به‌کارگیری یک تجهیز غیراستاندارد یا بااماض و تساهل در به‌کارگیری درست استانداردها ممکن است فاجعه‌ای نه تنها در سطح محلی و منطقه‌ای بلکه در سطح ملی به‌وجود بیاورد. از این جهت هیچ‌کس نمی‌تواند بگوید که استانداردها را رعایت نکنید.

زنگنه با بیان اینکه تشکیلاتی ملی باید استانداردها را بررسی و گواهی کیفیت صادر کند، گفت: استانداردهای ملی متناسب با شرایط کشور تدوین شد؛ تشکیلاتی ملی، بی‌طرف و مردم‌نهاد باید این کار را انجام دهد.

وزیر نفت تأکید کرد: ما با این نهاد نه تنها می‌توانیم برای تجهیزات و کالا‌های صنعت نفت در سطح بین‌المللی گواهینامه صادر کنیم بلکه این گواهینامه در سطح بین‌المللی هم می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

■ احیای انجمن نفت
وی با یادآوری اینکه انجمن نفت یکی از قدیمی‌ترین انجمن‌های صنعتی در ایران بوده است که پس از انقلاب دولتی شده و تأثیرگذاری خیلی کمی داشت، تصریح کرد: تلاش زیادی شد تا این انجمن از یک نهاد دولتی به یک نهاد مردمی تبدیل شود، متخصصان زیادی از سازندگان تأییمانکاران و مشاوران برای تجدید ساختار این انجمن تلاش کردند که کار سختی بود اما این تغییرات انجام شد.

وزیر نفت با اشاره به اینکه پس از تجدید ساختار این انجمن مهم‌ترین مسئولیتی که به آن سپرده شد اجرای زیرساخت‌های لازم سخت افزاری و نرم‌افزاری برای صدور گواهی کیفیت برای کالا و تجهیزات صنعت نفت بود، تصریح کرد: در این مرحله ارتباط با سازمان استاندارد برقرار شد و تأکید شد فرآیند ارزیابی بدون نفوذ کسی انجام شود.

■ هراشتباه ۷۰ درصدی از تجهیزات داخلی
وزیر نفت با اشاره به روند ایجاد و عقد قرارداد‌های جدید نفتی گفت: بیش از ۷۰ درصد از تجهیزات مورد نیاز در این قراردادها از تجهیزات داخلی تأمین می‌شود. وی ادامه داد: اقدامات دیگری برای حمایت از ساخت داخل وجود دارد

مردم در کنار جذابیت بورس، از ریسک‌های آن غافل نشوند

فیزیکی، مالی و انسانی، استفاده بهینه داشته باشیم. دژپسند یادآور شد: سال ۹۱ و با آغاز دوره تازه تحریم‌ها تاکنون در ۹ سال رشد سرمایه‌گذاری مثبت بوده و در بقیه سال‌ها منفی شده، همچنین نرخ بهره‌برداری از ظرفیت‌های تولید در کشور حدود ۵۰ درصد است و در هر دو این موارد تأمین مالی ثابت و سرمایه در گردش را نیاز داریم.

وی گفت: نظام اقتصادی ایران بانک محور است، وقتی صحبت از تأمین مالی می‌شود، بانک‌ها مورد توجه قرار می‌گیرند و بیماری بدتر آنکه هر بنگاهی با عرضه روبه‌رو شود،

فکر می‌کند باید وام بگیرد تا مشکلات حل شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی خاطرنشان کرد: امروز بانکداری کشور در آستانه تحول است و در ماه‌های گذشته از سیستم‌هایی رونمایی شده که می‌توان در آن بدون مراجعه به بانک، حساب باز کرد، تسهیلات گرفت و احراز هویت شد.

به گفته وی، مجاری تأمین مالی در کشور متنوع شده، امروز برای تأمین مالی ثابت نیاز به مراجعه به بانک از سوی صنایع کوچک و متوسط نیست، همچنین بنگاه‌های بزرگ می‌توانند با مراجعه به بازار سرمایه به تأمین

سرمایه‌های مورد نیاز بپردازند که یک کریدور قابل اعتماد برای تأمین منابع است. وزیر امور اقتصادی و دارایی از ارائه لایحه دو فوریتی به مجلس برای افزایش سرمایه شرکت‌ها و تعمیق بورس از مالیات‌ها خبر داد و افزود: دارایی‌های بی‌شمار انسانی و مالی در کشور وجود دارد و چنانچه بتوانیم عزم خود را برای استفاده بهینه از این دارایی‌ها جزم کنیم، می‌توان بسیاری مدغده‌ها را کاهش داد و رسانه‌ها می‌توانند این باور را در جامعه ایجاد کنند. /ایرنا

قرض الحسنه گردش مهربانی است

جشنواره حساب‌های قرض الحسنه با میلیاردها ریال جوایز نقدی